

Érettségi szóbeli tételek irodalomból

középszint

I. témakör: Művek a magyar irodalomból I. Kötelező szerzők

1. tétel: Ady Endre szerelmi költészete: Léda- és Csinszka-versek
2. tétel: Arany János nagyepikájának jellegzetességei
3. tétel: Babits költészetének, költői magatartásának alakulása a 30-as évekig
4. tétel: József Attila nagy gondolati verseinek alapmotívumai
5. tétel: Lélekrajz és társadalmi kérdések Kosztolányi regényeiben
6. tétel: Műfaji változatosság Petőfi Sándor költészetének első szakaszában

II. témakör: Művek a magyar irodalomból II. Választható szerzők

7. tétel: Reneszánsz tematika Balassi életművében
8. tétel: Romantikus motívumok Jókai Mór regényeiben
9. tétel: Parasztábrázolás Móricz Zsigmond novelláiban
10. tétel: Társadalomkritika Mikszáth Kálmán regényeiben
11. tétel: Vigaszkeresés Radnóti Miklós műveiben
12. tétel: Európai sorskérdések Kertész Imre Sorstalanság című regényében

III. témakör: Művek a magyar irodalomból III. Kortárs szerzők

13. tétel: Egy magyar kortárs regény vagy dráma értelmező bemutatása

IV. témakör: Művek a világirodalomból

14. tétel: Bibliai példázatok értelmezése
15. tétel: Az orosz realizmus epikája egy szabadon választott szerző műveiben
16. tétel: Az abszurd világa Franz Kafka műveiben

V. témakör: Színház és dráma

17. tétel: Shakespeare Rómeó és Júlia vagy Hamlet című drámája
18. tétel: Madách Imre: Az ember tragédiája

VI. témakör: az irodalom határterületei

19. tétel: Egy detektívregény, tudományos-fantasztikus regény vagy fantáziaregény hatáskeltő eszközeinek bemutatása

VII. témakör: Regionális kultúra, interkulturális jelenségek és a határon túli irodalom

20. Múzeum, színház - városunk színháza

Magyar nyelvi tételsor – szóbeli

I. Témakör: Kommunikáció

1. Tétel: A nyelv mint kommunikáció
A kommunikációs folyamat tényezői és funkciói, illetve ezek összefüggései a kifejezőmódban
2. Tétel: Nyelvi és vizuális kommunikáció
Az emberi kommunikáció nem nyelvi jelei és kifejezőeszközei
3. Tétel: A tömegkommunikáció
A tömegkommunikáció jellemzői, funkciói, néhány tömegkommunikációs műfaj

II. Témakör: A magyar nyelv története

4. Tétel: A magyar nyelv rokonsága
A magyar nyelv eredete, finnugor rokonságának bemutatása
5. Tétel: A magyar nyelv szókészletének alakulása
A szókészlet rétegei: ősi örökség, belső keletkezésű elemek, jövevényszók, idegen szavak
6. Tétel: Nyelvtörténeti korszakok
A nyelvújítás lényege és jelentősége példák alapján

III. Témakör: Ember és nyelvhasználat

7. Tétel: A jel, a jelrendszer
A jel, jelek, jelrendszerek a nyelvi és nem nyelvi közlésben
8. Tétel: Nyelvváltozatok
A köznyelv jellemzői, használati területe

IV. Témakör: Nyelvi szintek

9. Tétel: Hangtan
A hangkapcsolódási szabályosságok típusai és a helyesírás összefüggése
10. Tétel: Alaktan és szótan
Az alapszófajok, viszonszók és mondatszók
11. Tétel: Mondattan
A mondat fogalma, a mondat szerkesztettség és mondatfajta szerinti típusai

V. Témakör: A szöveg

12. Tétel: A szöveg szerkezete és jelentése
A szövegkohézió és a cím
13. Tétel: A szövegtípusok
A továbbtanuláshoz illetve a munka világában szükséges szövegtípusok
14. Tétel: Az elektronikus írásbeliség és a világháló hatása a szövegre, szövegek a médiában
Az elektronikus média hagyományos (rádió, televízió) és új közlésmódjai (pl. honlap, blog, internet) – az új közlésmódok társadalmi hatása

VI. Témakör: A retorika alapjai

15. Tétel: A nyilvános beszéd
A beszéd felépítése, a beszéd megszerkesztésének menete
16. Tétel: Érvelés, megvitatás, vita
Az érvek fajtái, az érvelés technikája, az érvek elrendezése

VII. Témakör: Stílus és jelentés

17. Tétel: A szójelentés
Egyjelentésű, többjelentésű szó, homonima, szinonima, hasonló alakú, ellentétes jelentésű szópárok

- 18. Tétel: Stílusesszközök**
Egyszerűbb szóképek köznyelvi és szépirodalmi szövegekben (hasonlat, metafora, metonímia)
- 19. Tétel: Stílusesszközök**
Az egyszerűbb alakzatok
- 20. Tétel: Stílusréteg, stílusváltozat**
A publicisztikai stílus főbb jellemzői, tipikus szóhasználat, a megjelenítés közlésértéke